

SAMMENDRAG

I prosjektet Ofoten - Balsfjord ble det bestemt og beskrevet i prosjektets MTA-plan (Miljø-, Transport- og Anleggsplan) at det skulle brukes midlertidige terrengforsterkende tiltak for å minimere kjøreskader i terrenget. Det ble derfor satt i gang et forsøksprosjekt i regi av LEAN Line og utbyggingsprosjektet i årene 2014 - 2017. Forsøksprosjektet hadde til hensikt å belyse hvilke produkter som er best egnet til formålet, og har best terrengforsterkende effekt ut i fra innsatsen og kostnadene som kreves for legging og fjerning.

Prosjektet så etter løsninger som kunne fungere både for beltegående kjøretøy og ATV, men det ble også testet løsninger kun for ATV. Fem ulike metoder med forskjellige kombinasjoner av terrengforsterkende produkter ble prøvd ut. Produktene som ble benyttet var: geonett, fiberduk, TuffTrak, EuroMat, og planker.

Erfaringer fra forsøksprosjektet viser at TuffTrak fungerer best, og har flest bruksområder ved kjøring med gravemaskin. Geonett og fiberduk, i kombinasjon, gir god terrengforsterkende effekt ved bruk av ATV. De positive effektene for miljø var begrensede ved bruk av terrengforsterkende tiltak sammenliknet med terrengrestaurering i etterkant av byggearbeidene. De største fordelene er at kjøring med ATV kanaliseres til ett spor. Videre bevares bærelag, frøbank og opprinnelige vann- og dreneringssystemer i myrer i større grad med bruk av midlertidig forsterking. Bruk av TuffTrak på baseplasser og bæresvak grunn ga god effekt for anleggsgjennomføringen.

Ut fra resultater og erfaringer i forsøksprosjektet anbefales det å benytte midlertidige terrengforsterkende tiltak i spesielt sårbare naturområder, myr og områder med særlige hensyn kan framkomme gjennom høringsrunder eller planlegging av arbeider. For best effekt bør områder der det er aktuelt med bruk av terrengforsterkning avklares og spesifiseres i konsesjonsbehandlingen og i MTA-planleggingen.

Et generelt krav om at terrengforsterkende tiltak skal vurderes, som MTA-planene for Ofoten-Balsfjord hadde, sikrer ikke at områder der tiltak kunne hatt god effekt blir ivarettatt. Siden miljøeffekten ikke er større, enn det restaurering fanger opp under flere forhold, vil det være u hensiktsmessig å ta inn et generelt krav hvor bruk av terrengforsterkende tiltak skal vurderes for alt av kjørespor i et utbyggingsprosjekt. Et forbud mot å grave ut myrer for framkommelighet eller lignende krav, der det godkjente alternativet vil være terrengforsterking, ser vi som mer realistisk og hensiktsmessig.